

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

❖ פרשת ויקרא ❖

והמצוה, והם הפלטרין של מלך, שאצלם הוא קובע דירתו ושכינתו יתברך.

עמוד י

• אדון עדות •

מן כבהמה מן הבקר ומן הצאן
שלא יהא כבהמה בלי שכל – לא יבקר אחר
הנהגת ה' – לא יהא כצאן בלא רועה
יש לומר "מן הכבהמה" שלא יהיה כבהמה
בלי שכל והכנה.

יבן הבקר' לשון לא יבקר' פי' שלא לחקור
ולבקר אחר מצות ה' ותורתו בטעמו
של כל דבר ומפני מה לא בא עדיין עלינו
הטובה המיועד לנו וכדומה. שזה הכל הוא
מתחבולות וערמת היצר לבטל את האדם
מעבודת השי"ת.

ולבן צריך האדם להתגבר כנגדו ורק לבו
יהיה נכון ובטוח בה' שבוודאי יקיים
כל הבטחותיו עלינו כשנשמור לקיים מצותיו
והוקותיו כל הימים ולהיות תמיד עול
מלכותו עלינו.

וזה פירוש "מן הצאן" שלא יהיה הפקר
כצאן בלי רועה, רק יקבל אדם על
עצמו עול תורה ועבודה לעסוק בתורת ה'
תמימה, ואל יפנה לבו לבטלה, ועל ידי זה
יהיה ניצול מכל דבר מכשול שלא תבוא

• חלקת יהושע •

ויקרא אל משה. (א א)
שמעתי מומנו [מכ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל]
לפרש, ב'ויקרא אל משה' א'
זעירא, שקריאת הקב"ה אל משה וכן אל
כלל ישראל הוא על ידי א' זעירא, דברים
שנראים קטנים, ובאמת הם א', יסוד
הראשון לקיום תורתנו הקדושה.

הקדמת אדמו"ר שליט"א
לספר הקי חלקת יהושע

• דברי בינה •

ויקרא אל משה. (א א)
וברשי': לכל דברות ולכל אמירות ולכל
ציוויים קדמה קריאה לשון חיבה
וכו'.

דענין 'קריאה' הוא לשון הזמנה והכנה
לדבר. כמו שאנו רואים במלך בשר
ודם, שכאשר ירצה להתאכסן אצל איש אחד
מאוהביו, אזי זה האדם מכין עצמו בהכנה
דרכה, ומכין מקום נאה וכלים נאים
ומהודרים לכבודו. כמו כן הוא, שכאשר
השם יתברך רצה להתייחד עם עמו ישראל,
נתן להם התורה והמצוה, שעל ידי זה יוכלו
להיות כלים מוכנים, ומעון לשכינתו יתברך
– שישכון בתוכם על ידי הקיום התורה

זקני היהודי זצללה"ה שלאו דוקא רצון שיהיה לו רצון, אלא אפילו מי שאין לו רק רצון שיהיה לו רצון, עד עשרים פעמים רצון, גם כן נקרא בשם עובד השם יתברך. (עטרה לראש צדיק)

עמוד עז

• מבשר טוב •

ונרצה לו לכפר עליו. (א ד)
בכל המצוות ישנם ב' תנאים, א' מצד האדם שצריך שיעשה המצוה בפועל. ב', צריך שיתקבלו מעשיו ומצוותיו לרצון לפני הבורא יתברך שמו.

שאיין די בעשייתו בלבד, כי צריך גם שיתקבלו מצוותיו, ושהש"ת יחפוץ במצות אלו. כי פעמים שייך בחינה שעושה מצוות וזורקים אותו בפניו, ואין הש"ת הפץ באלו, וכמבואר ברמב"ם [הלכות תשובה ז ז] שהרשע שאינו חוזר בתשובה: "עושה מצות וטורפין אותן בפניו שנאמר מי בקש זאת מידכם רמוס חצרי, מי גם בכס ויסגר דלתים." ע"כ.

ובמנו שמוצאים בעניין הקרבנות "ונרצה לו לכפר עליו". הרי שלא די בזה שמביא קרבן, אלא גם צריך שיעלה לרצון לפני הש"ת, ושיהיה הש"ת הפץ במצוותיו ונרצה לו. וכך מבואר גם במשנה זכאים וז' : "לשם ששה דברים הזבח נזכה: לשם זבח, לשם זובה, לשם השם, לשם אשים, לשם ריה, לשם ניהוח וכו'." ע"כ. והיינו שלא די בהבאת קרבן, אלא צריך שיעלה לריה ניהוח ולרצון לפני הש"ת.

וכך גם אומרים בהגדה של פסח בסימני הסדר "נרצה", והיינו שאחר עשייתנו

עליו. כי התורה מגינה ומצלא ומן השמים יסייעוהו לשוב בתשובה שלימה.

עמוד קפז

• דברי בינה •

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וגו' ומן הצאן. (א ב)

מרבזו, שצריך כל איש ישראל להיות כמו הצאן, שצריכים רועה, שהוא דיבוק תלמידי חכמים.

עמוד ג

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

ויקרא אל משה. (א א)

דהיינו הצדיקים שבכל דור הנקראים משה [עיי'ן הולין צ"ג. רש"י ד"ה משה] שאז יהי הא' זעירא, היינו, שראשי אלפי ישראל יהיו בבחינת זעירא, שאין כה רק מכללות ישראל. עכ"ז "ויקר" הוא לשון יקר, שהם יקרים לפני הש"י מאד, כמו שאמרו יפתח בדורו כשמואל בדורו [ר"ה כה:], כי בגלל התיקון שיצטרכו ישראל להתקן בסוף גמר וקץ לכל צרותינו, בהכרח שיהיו הצדיקים בבחינת זעירא, אבל לא ח"ו מחמתם ומסיבתם, כי זה רק לטובת ישראל כדי שתתגלה מלכות שמים בעולם, ויתרבה כבודו בעולם, ויבוא לידי התיקון האמיתי.

עמוד קפט

• היהודי הקדוש •

יקריב אותו לרצונו. (א ג)

הרב הצדיק הקדוש מורינו הרב נתן דוד משילובצא זצ"ל אמר בשם אדוני

הקריב נפשו לפני. ועבודת השם יתברך ביסורים תמידיים בעת הגלות, הרי היא בכחינת 'נפשו הוא מקריב'.

ויתרה עבודת ה' ביסורים תמידיים, על קרבן העני. שכן העני שאינו נותן נפשו אלא בעת הקרבתו, בנסיון אחד הוא עומד, בדומה למוסר נפשו הקופץ ברגע אחד לכבשן האש. אך נסיונותיו התמידיים של העובד עבודת ה' מתוך קושי ייסורים רוחניים קשה היא מכך, כי יסוריו – יסורים תמידיים הם ומול יסורים תמידיים אין חיוב יתרג ואל יעבור' אפילו בג' עבירות חמורות.

יתרה עבודת השם יתברך בחושך ובהסתר פנים, וקשה היא מאד, שכן אין כל הנאה וסיפוק לעובד ה' ממנה. והיא בכחינת 'עבודת הפרך' שבגלות מצרים, שהעבדים פרעה בפרך בלא שיראו שום תכלית בעבודתם. לפיכך חביבה עבודתם של ישראל בעקבתא דמשיחא, בחושך בהסתר ובלא הרגשים לפני השם יתברך, יותר ויותר מקרבן דלי דלות, שעושה נחת רוח להשם יתברך 'כי נפש הוא מקריב'.

שלחנו של אדם מכפר פרק י

אשר נשיא יחטא לאשמת העם. (ד כב)

מאמר הבעל שם טוב הקדוש זיע"א

דמרגלא בפומיה

דכ"ק אדמו"ר בעל חלקת יהושע וצוקללה"ה

אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם, משל, שנשלח בן המלך מאביו ולא היה יכול להחזיר, עד שהוצרך שר אחד לפשוט בגדיו החשובים, ולבש בגדי פחותי הערך כדי שיתחבר עם בן המלך, שנעשה הדיוט

את כל המצות שבלייל הסדר עדיין אין די בזה, כי חסר עוד שיהיה מרוצה לפני השי"ת, ויהפוך ויקבל את מצוותיו.

יסודות עבודת ה' פ"ד

• דברי בינה •

ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני ה'.
(א יא)

שמעתי בשם רבינו הקדוש מהר"י מריזין ז"ל שאמר רמז בפסוק 'ושחט אותו', היינו התורה מורה לנו האיך לשחוט היצר הרע, היינו 'על ירך', שהוא שמירת הברית. 'המזבח' הוא תאות אכילה, וכמו שאמרו 'עכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו'. שהוא במקום מזבח. 'צפונה' הוא תאות מומון, (כמ"ש) 'מצפון זהב יאתה'. עד כאן לשונו הקדוש, ודברי פי חכם חז"ל.

פרשת תרומה עמי קצה

• מבשר טוב •

ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה'. (ב א)

עבודת ישראל בעקבתא דמשיחא חביבה היא לפני הקדוש ברוך הוא כעבודת קרבנות, ולא זו בלבד אלא שחביבה היא לפניו כקרבנות היותר חביבים שבהם. כדאיתא בגמרא מנחות [קד:]: "אמר רבי יצחק, מפני מה נשתנית מנחה שנאמר בה 'נפש', אמר הקדוש ברוך הוא: מי דרכו להביא מנחה – עני, מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו לפני". ע"כ. הרי לנו שדווקא מנחת העני, היא החביבה שבקרבנות הקרבים לפני הקדוש ברוך הוא, שכן 'כאילו

עצמו באמת לעורר הנקודה שבלב, יוכל לשמוע תמיד זה הקול של השבועה, וזוה יתגבר על יצרו להכניע אותו, שלא ישוב עוד לכסלה.

עמוד קיד

• מִדֹּן הַדָּהָ"ק מִשְׁעֲדֵלִיץ •

וּנִפְשׁ כִּי תַחֲטָא וְגו' וְנִשָּׂא עֲוֹנוֹ. (ה א)
הַעֲוֹן הכי גדול הוא התנשאות, וזה פירושו "הביאו עלי כפרה" [בראשית רבה ח א] אל תיקרי 'עָלִי', אלא 'עָלִי' כפרה, היינו שכל עליה צריכה כפרה, והראיה שמיעטתי הירח ולא רציתי.

הובא בתורת רבי ירחמיאל עמי לה

||| לַחֲדוֹשׁ נִיסָן |||

• תּוֹדַת הַדָּהָ"ק מִלַּעֲנִטְשָׁנָא •

אָמַר בַּשָּׁבֶת קוֹדֵשׁ שְׁקוּדִים מְלִיחוֹת בַּסְּעוּדָה שְׁלִישִׁית:

לְפָרֵשׁ הגמרא [ראש השנה ג.] "אמר רב חסדא לא שנו אלא למלכי ישראל אבל למלכי אומות העולם מתשרי מנינן". דלכאורה למה פתח התנא דבריו בדבר שאינו נוהג עתה שאין לנו מלכי ישראל בעוונותינו הרבים. **וּפִירֵשׁ** שמלכי ישראל מניסן מנינן. שיתנוצץ מלכות ישראל ויהיה גאולה שלימה. אבל למלכי אומות העולם מתשרי מנינן והוא על ידי משפט לפי מעשיו, כנ"ל.

עמוד עה

מִן פְּחוּתֵי הָעֶרֶךְ וכו'. והנמשל הוא פשוט, בגדים החשובים הוא כינוי למעשים טובים וכו' ובגדים פחתי הערך הוא דוגמת בגדים הצואים ה", ולא ממש בגדים צואים.

וְהַעֲנִין הוא כמו שכתוב "אשר נשיא יחטא [ואם הכהן המשיח יחטא] לאשמת העם" כי כל דור ודור ודורשיו, הם שורש אחד כמו משה רבינו ע"ה עם דורו, כן כל דור ודור לפי דורשיו, והדורשין לפי הדור, כמו שאמרו בש"ס דערכין [ו]. והכי נמוי הטא הדור גורם אשמת ראש הדור, כגון כאילו, ששורש אחד להם, ואז כשיורד ראש הדור למדרגתן ולובש לבושי הדור, שהם פחותי הערך, ואז יש התחברות מה ביניהם וכו', ומוזה ילמדו גם כן דורות הבאים, דרך גדול בעבודת השם יתברך, וזהו שזכרתי וקבלתי ממורי פה אל פה, ואי אפשר לבאר בספר, ודע והבן.

תולדות יעקב יוסף
פרשת בהעלותך

• תּוֹלְדוֹת אָדָם •

וּנִפְשׁ כִּי תַחֲטָא וְשָׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים וְגו'. (ה א)
וְנִפְשׁ כי תחטא, כאשר נפש מישראל תחטא ה", ומה יעשה עצה לזה ושמעה קול אלה, פירוש, להשתדל עצמו ביגיעה גדולה, שישמע בלבו הקול 'אלה' שהיו משיבועין אותו ביציאתו לעולם תהא צדיק כו' [נדה ל:]. ואותו הקול מהשבועה הוא קול נצחי בלי הפסק, ומוזה באה הרהורי תשובה לאדם בכל יום, והוא הוא הקול מהשבועה ראשונה אשר נשאר בלבו רשימה מזה הקול. וכאשר יחפש וייגע את